



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 9. De mortificatione Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

Hæc & alia exempla prava Parochum, pro viribus cavere Lex divina jubet, ratio postulat; proximi charitas & zelus animarum requirit, vix horrendum & minæ meritò terrent; uti & periculum damnationis in iis animabus, quas ad beatitudinem æternam deducere debebat: perpetuis devotendus diris, & maledictis in Tartaro oppellendus, si pravis illas exemplis eò devolverit. Videat ergo ne tantum malum unquam committat, & Dei querelas verificet: *Grex perditus factus est populus meus: Pastores eorum seduxerunt eos.* Jerem. c. 50.

C A P U T IX.

De mortificatione Pastoris

AD virtutum exempla præbenda, scandalâque, vitanda quodnam remedium efficacius mortificatione? quî enim pravum exemplum homo mortificatus? aut quomodo immortificatus

ficatus bonum præbebit? liquet igitur quàm hæc Pastori sit necessaria, tum ut ædificet alios, tum ut seipsum perficiat. Mortificatio autem seu abnegatio duplex est, interior & exterior; hæc sensus frœnat, corpus castigat & in servitutem redigit; illa interiores animi motus & passionés domat atque compescit: *Duo sunt abstinentiæ & crucis genera, ait S. Augustinus, unum corporale, alterum spirituale: quod pretiosius atque sublimius est, scilicet regere motus animi & litigare quotidie contra seipsum* ferm. 20. de Sanctis

Utrùmque hoc mortificationis genus non solum utile, verùm etiam necessarium est Pastori animarum; idque duplici titulo primò quia est discipulus & sectator Christi: est insuper Clericus, & Sacerdos: ac proinde necesse est, ut abneget seipsum: ait enim Veritas: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum.* Mat. 16. 24. & S. Paul. ad gal. 5. 24. *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis*

viis. Secundò, ratione pastoralis officij: est enim Doctor, Pastor, Medicus suarum ovium, illásque vitia, passiones & concupiscentias malas edomare, docere debet, ac proinde prius seipsum doceat & curet necesse est; ne ipsi oggeratur: *Medice cura teipsum.* Et Turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum. Legi possunt de mortificatione Arias, Alvarez, Rodericius, Rosignolius, Saintjurius & alii prolixè materiam istam tractantes. Hic solàm brevissimè mortificationis capita & causas perstringimus.

Abneget itaque Pastor animarum & mortificet

1. Quinque sensus suos, oculos, præsertim, aures & linguam; ne peccati mors per eosdem ingrediatur: *Ascendit mors per fenestras nostras* ait Jer. c. 9. Sciat Pastor se non esse innocentiorè Evâ, sanctiorè Davide, fortiorè Samsonè, nec Salomone sapientiorè; qui capri in oculis suis, in fauces peccati & mortis animæ cecidère

2. Abne

2. Abneget corpus & membra sua; ne recalcitrent & animam, tanquam equus ferox & indomitus, præcipitent: igitur operibus pœnosis illa cœrceat ac domet, exemplo S. Pauli, dicentis: *Castigo corpus meum & in servitutem redigo; ne forte. cum aliis predicavero, ipse reprobus efficiar.* 1. Corint. 9. *sic curro, non quasi in incertum; sic pugno, non quasi aërem verberans.* Similiter currat & pugnet zelosus animarum Curator.

3. Abneget vitia, passiones, pravas inclinationes, cupiditates, & consuetudines. Et quidem 1. vitia. scilicet superbiam, iram, gulam, invidiam, avaritiam, luxuriam, accediam. 2. animi passiones. quæ ex mente S. Ioan. Damasceni & Doctoris angelici, sunt motus sensibiles seu sensitivi, potentia appetitiva, ob imaginationem boni vel mali provenientes. In appetitu concupiscibili sex reperiuntur. Amor, concupiscentia, fuga, delectatio, tristitia, odium. In appetitu irascibili quinque, spes, desperatio, audacia, timor, ira. Quorum

F

omnium

omnium dux est amor proprius inordinatus. 3. Pravas consuetudines & habitus, per actus frequentes, acquisitos & auctos, & per actus contrarios destruendos. 4. omnis generis tentationes ex antedictis, exortas.

Damna ex defectu mortificationis emergentia, quis enumerârit, aut descripserit? Hinc enim interitus spiritualium bonorum, fluxus continuus peccatorum; regnum cupiditatum, imperium Dæmonum, pacis exterminium, bellum intestinum, procella tenebrarum, & innumerarum interitus animarum, exoritur.

Emolumenta verò & commoda mortificationis, quis sufficienter prædicârit, aut vivis coloribus depinxerit? Abnegatio parens est veræ sapientia; de qua dicere licebit: *Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.* Meritum, gratia, virtus, pax, gaudium, charitas, perfectio, sanctimonia, ac denique beatitudo perpetua.

O beata mors, ex qua vita æterna procedit

procedit! de qua S Bern. serm. 52. incant. *Vtinam hanc morte frequenter cadam, ut evadam laqueos mortis; ut non sentiam vita luxuriantis mortifera blandimenta: ut non obstupescam ad motum libidinis, ad estum avaritiae, ad iracundiam & impatientiae stimulos; ad angores sollicitudinum & molestias curarum. Moriatur anima mea morte justorum; ut nulla illam illaqueet fraus, nulla oblectet iniquitas: bona mors, qua vitam non aufert, sed transfert in melius. Hic est sensus, hic affectus Doctoris melliflui de morte seu mortificatione; animarum Curatoribus exoptandus & imitandus.*

Quapropter si Pastor animarum i. cupiat veri Christiani, veri servi Christi, probi Sacerdotis & Pastoris boni nomen & omen sustinere; abneget semetipsum: ait enim veritas: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, Lu. 7.*

2. Si velit peccatis eliminatis, vitiisque extirpatis puritatem cordis acquirere: abneget semetipsum; ac praesertim voluntatem propriam. ut enim

Cassianus ait L. 4. de instit. *Mortificatione voluntatum extirpantur & marcescunt vitia universa: extirpatione vitiorum virtutes fructificant atque succrescunt: pullulatione virtutum, puritas cordis acquiritur: puritate cordis, apostolica charitatis perfectio possidetur.*

3. Si passionum tumultu sedato, veram stabilemque pacem mentis & tranquillitatem nancisci desideret; abneget semetipsum, & concupiscentias suas malas. *Vnde enim bella & lites in vobis; nonne ex concupiscentiis vestris, quae militant adversus animam? Iacobi 4. 1.*

4. Si orationis & meditationis donum à Deo obtinere gestiat; quæ mortificationi iuncta, catena aurea est, quæ dona quævis cœlestia ad se pertrahat; abneget semetipsum. Quia per montem myrrhæ (sive mortificationis) ad collem thuris (sive orationis) pervenitur. *Cant 4. 5.*

5. Si optet lumen impetrare à Patre lumen, & scientiam sanctorum, quæ & se & suos in via mandatorum

Domini

Do mini, in semita salutis & perfectionis dirigat; abneget semetipsum: Quem enim docebit scientiam, & quem intelligere faciet auditum? quærit Iſc, 28. 5. an hominem animale, sensuale, immortificatum? minimè gentium. Animalis enim homo, non percipit ea, quæ sunt spiritus Dei: stultitia enim est illi, & non potest intelligere: 1. Cor. 2. 14. quem igitur? Respondet Isaias loc. cit. ab lactatos à lacte & avulsos ab uberibus; à mundi scilicet, carnisque voluptatibus

6. Si denique Pastor cupiat copiosum fructum spiritualem tam sibi, quàm proximis suis & ovibus sibi commissis proferre: abneget semetipsum. Nisi enim granum frumenti cado in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, fructum multum affert, Ioan. 12. Quomodo enim ex animis auditorum superbiam expellet Pastor & Concionator superbus & ambitiosus? Quomodo animis auditorum castitatem persuadabit & inseret luxuriosus? Liberalitatem in
pauperes

pauperes avarus? Fraternali charitatem invidus? Mansuetudinem iracundus? Fervorem spiritûs, in obsequio divino, acediosus? Nemo dat quod non habet, ajunt Philosophi: neque enim aut ignis refrigerare, aut glacies calefacere, aut tenebrae valent illuminare.

Si itaque prædictos fructus nobilissimos degustare Pastores exoptent; abnegent se: *Mortificate membra vestra quæ sunt super terram ad Colof. 3. 5.* non exteriora tantum per opera pœnosa, verum etiam interiora, quæ mox subjungit Apostolus: *Fornicationem, libidinem, concupiscentiam malam,* quæ corpus peccati & veteris Adæ constituunt; ex mente S. Chryf. & S. Amb. Hæc ratione peccatorum, vitiorumque laqueos evadent, & in libertatem filiorum Dei sese afferent, fructusque prædictos, ad eò præstantes, scilicet meriti & præmii, virtutis & perfectionis, orationis & luminis, cum ingenti mentis serenitate & gaudio, abundè degustabunt.

CAP.